

دستورالعمل تشکیل گروه‌های پژوهشی اعضای هیات علمی دانشگاه تربیت مدرس شهید رجایی

مقدمه

این دستورالعمل در جهت اجرای سیاست‌های پژوهشی دانشگاه به منظور ایجاد و تقویت گروه‌های پژوهشی و در راستای آیین‌نامه شماره ۲/۲۵۲۷۸۵ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مربوط به "آیین‌نامه نحوه تشکیل و فعالیت واحدهای پژوهشی در دانشگاه‌ها"، تنظیم و به اجرا گذاشته می‌شود.

در این آیین‌نامه، برای اختصار، به معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه، «معاونت»، به معاونت آموزشی و پژوهشی دانشکده، «دانشکده» و به گروه پژوهشی، «گروه» اطلاق می‌شود.

ماده ۱: تعریف گروه پژوهشی

گروه پژوهشی کوچکترین واحد پژوهشی است که در زمینه تخصصی معین و مشخص ایجاد می‌شود.
تبصره ۱: گروه‌ها در فعالیتهای بین رشته‌ای می‌توانند از اعضای هیئت علمی دیگر گروه‌های آموزشی نیز بهره‌مند شوند.

ماده ۲: اهداف و وظایف

اهداف و وظایف گروه پژوهشی عبارت است از:

- ۱-۲- انجام دادن پژوهش‌های برنامه محور، در جهت افزایش توان و اعتلای جایگاه علمی دانشگاه و دستیابی روزافزون به یافته‌های علمی نوین و ارتقای سهم دانشگاه در گسترش مرزهای دانش؛
- ۲-۲- انجام دادن پژوهش‌هایی که به حل معضلات اساسی کشور کمک می‌کند و جذب اعتبارات پژوهشی از خارج از دانشگاه؛
- ۳-۲- مهیا کردن محیط علمی پویا و مولد علم و برنامه‌محور؛
- ۴-۲- سازماندهی گروه‌های پژوهشی و تقویت فعالیتهای مشترک پژوهشی.

ماده ۳: شرایط تشکیل گروه پژوهشی

گروه پژوهشی بنابه تقاضای اعضای هیئت علمی و با شرایط زیر تشکیل می‌گردد:

- ۱-۳- هدف و عنوان گروه پژوهشی، متناسب با نیازهای علمی و موضوعات اولویت‌دار کشور و در جهت توسعه علمی دانشگاه در یکی از زمینه‌های علمی یا علمی-کاربردی باشد؛

۲-۳- گروه پژوهشی برنامه سه ساله پژوهشی مدون و مصوب داشته باشد؛

۳-۳- تقاضای تشکیل گروه پژوهشی و برنامه آن به تأیید شورای دانشکده رسیده باشد؛

۴-۳- تقاضای تشکیل گروه پژوهشی و برنامه آن به تصویب شورای پژوهشی دانشگاه رسیده باشد.

ماده ۴: شرایط اعضای اصلی گروه پژوهشی

گروه پژوهشی با محوریت حداقل پنج نفر پژوهشگر (حداقل سه نفر با مدرک دکترا و عضو هیأت علمی و دو نفر با مدرک کارشناسی ارشد) که از این تعداد حداقل یک نفر به عنوان پژوهشگر شاخص یا فعال معرفی شود، تشکیل می‌شود.

۴-۱- پژوهشگر شاخص باید حداقل سه طرح پژوهشی خاتمه یافته و سه دستاورد پژوهشی (شامل اختراع، اکتشاف دارای تأییدیه از مراجع ذیصلاح و یا مقاله علمی - پژوهشی چاپ شده در نشریات معتبر) داشته باشد.

۴-۲- ارائه یک طرح پژوهشی پایان یافته یا حداقل دو دستاورد پژوهشی (شامل اختراع، اکتشاف دارای تأییدیه از مراجع ذیصلاح و یا مقاله علمی - پژوهشی چاپ شده در نشریات معتبر) در حوزه فعالیت پژوهشی گروه، برای سایر پژوهشگران الزامی است.

۴-۳- حداقل یک نفر از اعضای هیأت علمی دانشگاه باید با حکم رئیس دانشگاه به صورت مأمور (۳۰ درصد خدمت موظف آموزشی) در واحد پژوهشی فعالیت نماید.

تبصره ۲: یک عضو هیئت علمی نمی‌تواند هم‌زمان در بیش از یک گروه پژوهشی به عنوان عضو اصلی که با آن گروه شکل می‌گیرد، شرکت داشته باشد.

تبصره ۳: در هر گروه حداکثر یک نفر از اعضای هیأت علمی می‌تواند از خارج از دانشگاه باشد.

ماده ۵: ساختار گروه پژوهشی

۵-۱- ساختار اجرایی گروه‌های پژوهشی شامل یک هیئت مدیره (شامل اعضای هیأت علمی) و یک مدیر که همگی عضو اصلی گروه می‌باشند شکل می‌گیرد. لازم به ذکر است مدیر گروه باید از اعضای هیأت علمی دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی باشد.

تبصره ۴: جهت تعیین مدیر گروه پژوهشی از طریق اعضاء هیئت علمی مؤسس دو نفر از اعضاء گروه انتخاب، پس از تأیید رئیس دانشکده جهت صدور ابلاغ مسئولیت گروه به معاون پژوهش و فناوری دانشگاه پیشنهاد می‌گردد و برای مدت دو سال حکم مدیر گروه برای یکی از افراد پیشنهادی صادر می‌شود.

۵-۲- کلیه تعاملات اداری معاونت با گروه‌ها از طریق مدیر گروه صورت خواهد گرفت. تعاملات مالی معاونت در خصوص اعتبارات داخلی از طریق مدیر گروه و در خصوص اعتبارات خارجی از طریق مجری طرح‌ها با هماهنگی با مدیر گروه صورت خواهد گرفت.

۵-۳- گروه‌ها در ایجاد ارتباط با افراد و نهادهای حقیقی و حقوقی داخل و خارج دانشگاه به صورت مستقل عمل نموده ولی از نظر حقوقی و مالی تحت پوشش معاونت پژوهش و فناوری می‌باشند.

ماده ۶: حمایت از گروه‌های پژوهشی

گروه پژوهشی بر مبنای برنامه و عملکرد پژوهشی که سالانه توسط معاونت بررسی خواهد شد، از اعتبارات ریالی و اختیارات لازم برای انجام فعالیت‌های زیر برخوردار است:

۶-۱- اجرای طرح‌های تحقیقاتی نوآورانه در جهت اعتلای جایگاه علمی دانشگاه؛

۶-۲- اولویت‌دهی در واسپاری طرح‌های پژوهشی تقاضامحور؛

۶-۳- پذیرش داوطلبان داخلی و خارجی در چهارچوب اهداف و برنامه گروه پژوهشی به عنوان دستیار پژوهشی؛

۶-۴- اعطای اعتبارات پژوهشی ویژه به اعضای هیئت علمی عضو گروه بر اساس عملکرد پژوهشی؛

تبصره ۵: ارائه امتیازات ویژه به گروه‌های پژوهشی:

- امکان انجام ۲ طرح پژوهشی داخل دانشگاه در هر سال به صورت مشترک توسط اعضای گروه و در راستای اهداف مصوب گروه از محل اعتبارات معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه مطابق آیین نامه نحوه حمایت از طرح‌های پژوهشی اعضای هیات علمی دانشگاه.
- در نظر گرفتن ضریب ۱/۲ در محاسبه امتیازات فعالیت‌های پژوهشی اعضای گروه که به صورت مشترک توسط اعضای گروه و در راستای اهداف مصوب گروه باشد برای دریافت اعتبار پژوهشی (گرت).

تبصره ۶: هر گونه اعتبار به غیر از اعتبار داخلی، اعتبار "خارجی" محسوب شده و شامل ملاحظات زیر می‌باشد:

- جذب اعتبارات خارجی توسط گروه‌های پژوهشی بلامانع است و توصیه می‌گردد.
- در قراردادهای مربوط به جذب اعتبارات خارجی، معاونت طرف قرارداد قرار می‌گیرد ولی مجری قرارداد همان مجری طرح در درون گروه است.

تبصره ۷: نظارت بر عملکرد گروه‌های پژوهشی به عهده معاونت خواهد بود. هر یک از گروه‌های پژوهشی موظف است گزارش یکساله عملکردهای خود را حداکثر تا پایان اسفندماه همان سال به معاونت ارائه دهد. تمدید مجوز گروه برای سال بعد منوط به ارزشیابی فعالیت گروه در سال قبل می‌باشد و این ارزشیابی توسط شورای پژوهشی دانشگاه انجام می‌شود. چنانچه معاونت، پس از بررسی سالانه، عملکرد گروه را نامطلوب تشخیص داد، موضوع لغو گروه از سوی معاونت در شورای پژوهشی دانشگاه مطرح خواهد شد.

تبصره ۸: علاوه بر گرت عادی اعضای گروه، صد درصد مجموع گرت داخلی اعضای تشکیل‌دهنده گروه، به عنوان گرت گروه در جهت اجرای طرح‌های مصوب قرار داده می‌شود.

ماده ۷: اعتبار دستورالعمل

این دستورالعمل پس از اعمال نظرات اصلاحی در **ماده ۶** و **تبصره ۷** در جلسه مورخ ۱۳۹۴/۱۰/۲۱ شورای پژوهشی و جلسه مورخ ۱۳۹۴/۱۲/۰۲ هیأت رئیسه دانشگاه به تصویب رسید.